

anteagroup

4-7-18 L=65
25-10-18 L=65
26-02-19 L=65
08-05-19 L=65
17-09-19 L=65
3-12-19 L=65
04-03-20 L=65
25-05-20 L=65
15-09-20 L=65

Vervangingsopgave, renovatieopgave of vernieuwingsopgave

Hoe pak je deze opgave aan?

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Er is veel aandacht voor het beheren, onderhouden, renoveren, vervangen en vernieuwen van onze infrastructuur. Verschillende termen komen voorbij: instandhoudingsopgave, vervangingsopgave, renovatie- en vervangingsopgave, vernieuwingsopgave, versterkingsopgave. What's in a name? Termen die op elkaar lijken, maar ook van elkaar verschillen. Hebben we het over hetzelfde? Hoe komen de termen tot stand? En wat zegt dit over hoe beheerders en assetmanagers met de opgave omgaan?

In dit whitepaper belichten we de verschillen tussen de termen. Ook geven we vijf tips om een prognose voor jouw unieke opgave op te stellen.

www.anteagroup.nl

Hoe je het ook noemt: het is een moeilijke taak

Vervangingsopgave, vernieuwingsopgave, renovatieopgave, instandhoudingsopgave, versterkingsopgave. De gemene deler tussen deze termen is dat het gaat over een opgave. De opgave waar we voor staan is onze infrastructuur veilig en functioneel houden en laten voldoen aan de eisen die de maatschappij daaraan stelt. Een ogenschijnlijk duidelijke taak: we weten wat we moeten doen en het belang is evident. In de praktijk blijkt die taak toch moeilijk; een groot deel van de infrastructuur is 'op leeftijd' en vertoont 'ouderdomsgebreken'.

Bovendien wordt de infrastructuur intensiever gebruikt dan ooit, heeft het een grote maatschappelijke waarde en verandert de omgeving van de infrastructuur. Denk aan het veranderende klimaat, maar ook aan veranderende maatschappelijke opvattingen over veiligheid, beschikbaarheid en welvaart. Nieuwe technieken bieden kansen, bijvoorbeeld het toepassen van sensoren om een beter beeld te krijgen van de staat van een brug, viaduct of ander kunstwerk. Maar ze zorgen ook voor complexiteit, meer en andere data en minder zekerheid door onvoldoende 'proven concepts'.

De taak wordt moeilijk doordat deze factoren elkaar beïnvloeden en doordat onzeker is hoe de technische staat, het gebruik en de omgeving zich zullen ontwikkelen. Er ligt geen bewezen draaiboek klaar waarin de aanpak staat beschreven. Daardoor zien wij een situatie ontstaan waarin het lastig is om de juiste keuzes te maken. Een flinke opgave dus.

Verschillen: breed of smal perspectief

De termen ontstaan uit de behoefte om specifieke acties en strategieën te formuleren die nodig zijn om de infrastructuur veilig, functioneel en up-to-date te houden. Dit vereist een voortdurende dialoog tussen assetmanagers en stakeholders om te zorgen dat de gebruikte terminologie past bij de opgave. De verschillen tussen de termen laat zien dat er verschillende perspectieven op de opgave bestaan.

Een 'instandhoudingsopgave' ligt 'veilig' binnen het domein van de beheerder, een 'vervangingsopgave' wijst erop dat de bestaande infrastructuur niet meer voldoet en 'dus' moet worden vervangen, terwijl de term 'renovatieopgave' wellicht voortkomt uit de wens om de waarde van bestaande infrastructuur te behouden en materiaalgebruik te beperken. Een 'vernieuwingsopgave' geeft weer dat er behoefte is aan mogelijk heel andere oplossingen en het toekomstbestendig maken van de infrastructuur.

De keuze voor hoe je de opgave noemt zegt dus iets over hoe je naar de opgave kijkt. Bedenk dat die kijk selectief en subjectief is en iets zegt over de aanpak waarop je voorsorteert.

Prognoserapport Vernieuwingsopgave

TNO gebruikt in het prognoserapport de term Vernieuwingsopgave. Het rapport bevestigt de opgave die op infrabeherend Nederland afkomt. Centraal daarin staat de vervanging, renovatie en vernieuwing van bestaande infrastructuur. Laten we het hier voor het gemak de vervangingsopgave noemen. Opvallend is de constatering dat veel beheerders nog niet beschikken over een goede prognose van hun opgave. En dat bestaande prognoses voor verbetering vatbaar zijn.

5 tips om aan de slag te gaan met de vervangingsopgave

De afgelopen jaren heeft Antea Group voor verschillende gemeenten en provincies prognoses opgesteld. Op basis van onze ervaringen hebben we vijf tips voor beheerders die aan de slag willen om een prognose op te stellen of hun bestaande prognose te verbeteren.

1. Start vandaag met de vervangingsopgave

De basis voor een prognose zijn de gegevens van je areaal. Hoe beter deze op orde zijn, des te beter lukt het een goede prognose op te stellen. Maar ook als gegevens niet volledig op orde zijn, is het opstellen van een voorspelling zinvol. Juist omdat je aan de slag gaat, krijg je een duidelijk beeld van wat er al is en wat nog ontbreekt. Dat geeft je een mooi startpunt om gegevens beter op orde te brengen.

2. Gebruik consistente uitgangspunten

Areaalgegevens zijn zelden compleet, dus zijn aannames nodig. Dat is niet erg, maar zorg dat ze consistent en uitlegbaar zijn. Kies duidelijke en logische uitgangspunten over bijvoorbeeld kostprijzen en levensduren. Met een goede set uitgangspunten stel je relatief snel een prognose op. Bovendien is op die manier beter navolgbaar hoe de prognose is opgesteld.

3. Heb oog voor de context en omarm maatwerk

Elk gebied is uniek. Hoewel kentallen voor kosten en levensduren kunnen helpen om een prognose op te stellen, is het ook nodig om oog te hebben voor de specifieke kenmerken van een areaal. In een historisch centrum is bijvoorbeeld vervanging niet altijd mogelijk en zal eerder worden gekozen voor duurzaam herstel. Op andere plekken kan een combinatie worden gemaakt met de programmering van groot onderhoud aan wegen en vaarwegen.

Door oog te hebben voor de context en maatwerk toe te passen waar dat kan, draag je bij aan het toekomstbestendig maken van het werkgebied. Daar heb je later als beheerder profijt van.

4. Communiceer over de vervangingsopgave

Een prognose is mooi, maar hoe ga je hiermee verder? Wat betekenen de getallen en overzichten, wat kun je hiermee als beheerder en wat is de boodschap aan het bestuur? Een overzichtelijk rapport en een duidelijke visualisatie of presentatie helpen om het verhaal over jouw opgave te vertellen en de benodigde (financiële) middelen te reserveren. Communiceer naast de opgave ook over wat je niet doet. Maak onderscheid tussen de opgave en het programma door: 'dat wat je moet/wilt doen' en 'dat wat je kan doen'.

5. Gebruik de kracht van herhaling

Een prognose is een startpunt. Maar de staat van je assets, het gebruik ervan en de omgeving veranderen. Net zoals het nodig is je areaal periodiek te inspecteren, is het nodig om de prognose periodiek te herzien, om te kijken of het nog klopt met de werkelijkheid. Met steeds betere areaalgegevens maak je een specifiekere en betere prognose. Zo maak je de prognose steeds een stapje beter en krijg je beter grip op jouw vervangingsopgave. Door de prognose periodiek bestuurlijk te agenderen, blijft de opgave leven en relevant tijdens belangrijke mijlpalen in de (jaarlijkse) besluitvorming.

Waardegestuurde scenario's vervangingsopgave

Maar hoe ga je verder? Voor opgaven op de korte termijn is het zaak die voor te bereiden, bijvoorbeeld door in een variantenstudie verschillende oplossingen te vergelijken. Met als uitdaging om zo goed mogelijk rekening te houden met bekende ontwikkelingen en de context. Voor de middellange en lange termijn heeft het zin om gestructureerd de opgave en verwachtingen over het gebruik en over de omgeving in beeld te brengen.

Het gaat niet om een exact antwoord, maar om het krijgen van een overzicht over wat al wel en wat nog niet bekend is, oftewel: waardegestuurde scenario's. Vanuit deze scenario's zoom je in op de grootste risico's: grote kostenposten, gebieden waar opgaven samenkomen of ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben. Met deze waarde gestuurde scenario's in de hand houd je als beheerder grip op de opgave.

Begin niet met de oplossing, maar met de opgave

Ongeacht de term en aanpak waar je op voorsorteert, is het belangrijk om de opgave goed te begrijpen. Elke situatie en dus ook elke opgave is uniek. Breng daarom jouw opgave eerst goed in beeld en kies een term die bij die opgave past. Gebaseerd op een inhoudelijk beeld van de opgave, rekening houdend met de onzekerheden die daar bij horen. Kijk ook verder door aan te sluiten op de politieke koers, cultuur, omgeving en governance van jouw organisatie. Beschouw daarbij factoren als macht en belangen, denkkaders, risicobenadering, bestaande regels en processen en taal bij het formuleren van de opgave.

Onderschat de term die je de opgave geeft dus niet. Vanuit een goed beeld van de opgave werk je naar een passende aanpak. Of dat nu onderhouden, renoveren, vervangen of vernieuwen is. Welke maatregel je uiteindelijk ook kiest, het is belangrijk om eerst met de opgave aan de slag te gaan. Wij helpen jou graag met het formuleren van de opgave en het bepalen en uitvoeren van een aanpak die daarbij past.

Over Antea Group Nederland

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Ruim 70 jaar.

Meer weten?

Sanne van Empel

Teammanager Assetmanagement

T. +31 (0)6 22 96 69 64

E. sanne.vanempel@anteagroup.nl

Giel Klanker

Senior adviseur Assetmanagement

T. +31 (0)6 22 69 89 87

E. giel.klanker@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl